

Nyílászárók védelme redőnyökkel

Az elmúlt két évben tíz százalékkal nőtt az ismert lakásbetörések száma. A hivatlan vendégek az esetek döntő többségében a nyílászárókon keresztül jutnak vágyaik terepére, különösen akkor, ha az ablakok és az ajtók gyenge védelmi képessége könnyen felismerhető.

A NYÍLÁSZÁRÓK BIZTONSÁGA

Tűlzás nélkül állítható, hogy az épületek egyik legösszetettebb követelményrendszerrel meghatározott elemei a nyílászárók. Formájuk, méretük és színük az architektúra alapját adják, egyszersmind biztosítják a fő funkcióikkal szembeni elvárásokat: a megfelelő mennyiségű fény beocsátását, a levegőcserét, a nem kívánt hő elleni védelmet és az elnevezéséhez hűen a határoló szerkezet zárását.

Természetesen a sokoldalú elvárásnak egyidejűleg azonos szinten nehéz megfelelni, mert valamely tulajdonságuk javítása bizonyosan csak egy másik hátrányára valósítható meg. Gondoljunk az állandó kellemes klímát biztosító vályogból épült régi parasztházak kicsi ablakaira, amelyek méretükből adódóan nem rontották jelentősen a falak jó hőszigetelő tulajdonságait, cserébe viszont csak igen kevés fény jutott a lakóterekbe.

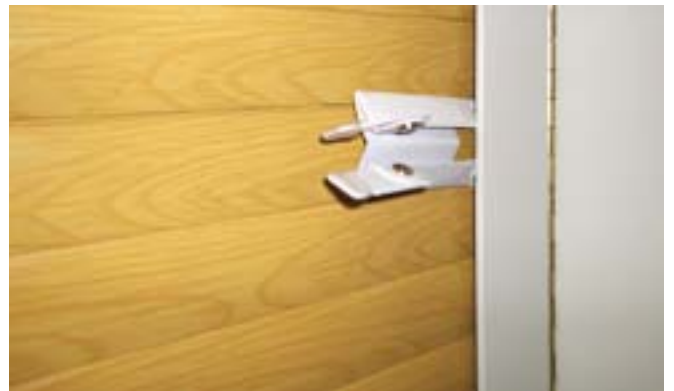
Az építészetben felhasznált anyagok technikai fejlődése, a megváltozott életvitelünk és szokásaink következményeként nagy üvegfelületeket alkalmazunk, amelyek megvédése új megoldásokat igényel.

A bejárati ajtók egyszerű, spherhakkival könnyedén nyitható zárszerkezete az ötvenes-hatvanas éveknek nemcsak a technikai szintjét, de a korra jellemző szerény tárgyi környezetet, és a különösebb vagyonvédelmet nem igénylő életszínvonal helyzetét is jól visszatükrözi.

A fogyasztás növekedése a lakások felszerelését és az ott őrzött vagyontárgyak számát és értékét is növelte, így a védelmükre irányuló igény is fokozódott.

AZ ABLAKOK, AJTÓK KIEGÉSZÍTŐ VÉDELME

Az ablakokra – az egyoldalú működtetés igénye miatt – általában viszonylag egyszerű, belülről kezelhető zárat szerelnek, ezért a kiegészítő védelmük könnyebben és igen

hatékonyan megoldható pl. ráccsal. Sokan azonban idegenkednek saját magukat „börtönbe zárni”, helyette más megoldásokkal próbálkoznak. A mozgást és az üvegtörést jelző elektromos riasztó rendszerek, valamint a biztonsági fóliák elterjedése a kezdeti fellendülés után megtorpant, így ma a betörés szempontjából veszélyeztetett ablakok jelentős része semmilyen védelemmel nem rendelkezik.

(Országos adatok szerint a lakásbetörések 30%-a az ablakon keresztül történik, az ajtókon ennek kétszerese, míg a fennmaradó részt az egyéb, mint pl. a fal- vagy tetőbontás útján megvalósulók adják ki.)

Bűnüldözők és vagyoni védelmi szakemberek tanácsadói szolgáltatásukban számtalan megoldást javasolnak a nyílászárók védelmére. A választást a műszaki feltételek, a pénzügyi lehetőségek és az esztétikai igények határozzák meg.

VÉDELEM REDŐNYÖKKEL

A biztonságot javító megoldások egyik lehetséges módja a nyílászárók redőnyvel történő lefedése, amelyek a védelem túl további funkciókat is ellátnak, mert az időjárás viszontagságaiból adódó károsodás és a betekintés ellen, valamint fény- és hőszabályozásra is alkalmasak.

A redőnyök változó állású, mozgó és kiegészítő elemek, ebből következően a vagyoni védelmi funkciójukat nem azonos módon töltik be minden pozícióban, továbbá a redőnyök anyaga és kivitele is jelentős különbséget jelent a biztonság szempontjából.

A műanyag redőnyök hajlékonysága miatt csak korlátozottan képesek biztonsági feladatokat ellátni, mert bizonyos esetekben egyszerű mozdulattal kipattinthatóak a levezető sínből (1. kép). Belső oldali csipesszel ezen lehet javítani, de ennek a kezelése nehézkes és csak egyes változatoknál nyújt némi többlet védelmet (2. kép).

A faredőnyök nagy súlya és nehezen bontható szerkezete miatt ebből a szempontból értékelve elfogadottabbak, ellenben a hagyományos kítámasztható változatuk nem nyújt biztonságot. Elterjedt megoldás az alsó lécre szerelt tolózár vagy lakatpánt szerelése.

Az utóbbi években gyorsan és nagy számban terjedtek el az alumíniumból készült redőnyök. Merevebb anyaga és a tengelyre történő rugós rögzítésének köszönhetően megátolja a feltolást, de természetesen csak teljesen leengedett állapotában és – kézi működtetés esetében – billenés ellen védett módon (3. kép)!

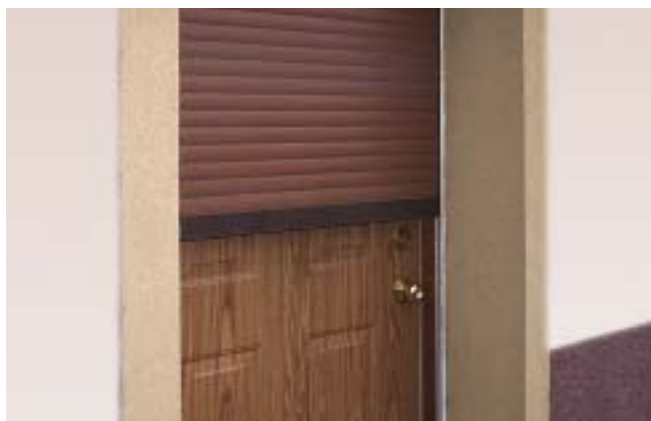
A felső zárást biztosító megoldások között a speciális kialakítású rugós feltolásgátló a leghatékonyabb, különösen a motoros változatoknál.

Közismert ez a tulajdonságuk, mert a forgalmazók kiemelten hangsúlyozzák ennek az előnyeit. Sajátos módon azonban sok félreértés származik ebből, sőt egyes megrendelők ennek alapján még lehetetlen kívánságokat is megfogalmaznak. Előfordul, hogy a részbeni fénybeáramlás érdekében félig leengedett redőnytől is ugyanazt a védelmet várják el, mint amelyet teljesen zárt állapotban képes biztosítani.

Az alumíniumból készült redőnyök méretválasztéka lehetővé teszi, hogy a lefedett nyílászáró felületéhez és a védelem fokozatához igazítva válasszuk ki a legkisebb, általában az ablakokra készülő 37 mm-esestől, a garázs kapun használt 77 mm-es változatig.

Már kis méretekben is motoros meghajtást igénylő nagy súlya és magas ára miatt kevésbé terjedt el a húzott profilokból készülő valódi biztonsági alumínium redőny, amelynek a mechanikai védelmi képessége vetekszik az acélpalástú redőnyökével.

A bejárati ajtók széles a választékában a több ponton záródó, változó anyagokból rétegelt, erősítő elemeket is rej-

tő, nagy ellenállású ajtólapok ma már általános elvárások (4. kép). A közbiztonság romlása miatt sokszor még az ilyen műszaki paraméterekkel rendelkező ajtók elé is kiegészítő védelmet építenek, amelyek általában rács jellegűek, de egyre gyakrabban a redőnyök (5. kép).

Ez utóbbi esetben azonban elsősorban az alumínium jöhet számításba, mert a kétirányú átjárási és nyithatósági igény miatt motoros hajtásra van szükség. Praktikus okból érdemes áramkimaradás esetén is működtethető megoldást beépíteni, különösen, ha nincs másik kijárat lehetőség.

A BIZTONSÁG SZINTJEI

Amikor a megrendelőimmel a nyílászárók védelmére alkalmas megoldásokat számba vesszük, akkor mindig a biztonság különböző szintjeire is utalok. Kiindulópontként a nyitott ablakot és ajtót, mint a nulla védelmet említem meg, annak ellenére, hogy ezt általában abszurdnak tekintik. Pedig a valóságban ez ad alkalmat a besurranó tolvajoknak. A gondosan bezárt lakás nyílászárói már feladatot jelentenek az illetékteleneknek, kiváltképpen, ha megakadályozzák a beláthatóságot is.

További nehézséget jelentenek, és egyidejűleg magasabb védelmi szintet is az erősített szerkezetek, üvegek, záruk, valamint a biztonság magasabb fokozatát a nyílászárók kiegészítő védelmi eszközei a rácsok vagy a redőnyök.

A tapasztalatok alapján általánosan elismert az a vélemény, hogy nincs abszolút védelem, csak annak valamilyen, számunkra elfogadható és megfizethető szintjét érdemes vagy tudjuk megvalósítani. Ezek a megoldások ugyanis jelentősen megnehezítik vagy megghiúsítják a betörők esélyeit, de nem elegendők akkor, ha olyan érték megszerzésének biztos lehetőségét rejti lakásunk, amiért még ezek leküzdésére is érdemes vállalkozni.